

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Valtioneuvosto
lausuntopalvelu.fi

Viite Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston esitykseksi Suomen digitaaliseksi kompassiksi, diaarinumero: VN/24874/2021

Asia Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry:n lausunto

Viitaten lausuntopyyntöönne Vanhustyön keskusliitto – Centralförbundet för de gamlas väl ry esittää kunnioittavasti seuraavaa:

Vanhustyön keskusliitto on valtakunnallinen keskusjärjestö, jonka tarkoituksena on edistää vanhusten ja ikääntyneiden ihmisten hyvinvointia ja osallisuutta sekä parantaa heidän elinolojaan ja arjen turvallisuutta. Vanhustyön keskusliitto edistää myös ikääntyvän väestön vanhuuteen varautumista. Vanhustyön keskusliitolla on yli 300 jäsenyhteisöä, jotka toimivat ikääntyneiden ihmisten ja vanhusten hyväksi. Digikompassiin liittyen liitolla on valtakunnallinen kokemus SeniorSurf-toiminnasta, joka auttaa organisaatioita digiopastustoiminnan organisoinnissa ja rohkaisee senioreja digilaitteiden ja sähköisten palveluiden pariin.

Digikompassin tavoitteet: osaaminen

Esitysluonnoksessa puhutaan sekä digitaidoista että digituesta, mikä on kannatettavaa. Kumpaakin tarvitaan, ja kumpaakin on hyvä kehittää entisestään.

Yhdenvertaisuuden vuoksi medialukutaidon kasvattamisen tulisi vahvistua jatkossa koskettamaan nykyistä paremmin myös ikääntyneet ihmiset muiden ikäryhmien rinnalla. Monipuolinen digitaitojen kehittäminen aidosti läpi elämän on tärkeää. Digiosaamisen perustaitojen kehittymisen seurantaan ei tulisi missään vaiheessa asettaa yläikärajaa.

Digitaitojen puute ei saa olla esteenä yhdenvertaiselle osallisuudelle. Ikäsyrynnän ehkäisemisen vuoksi on varmistettava, että osallisuus toteutuu myös ilman digitaitoja. Huolestuttavia esimerkkejä vanhimpien ikäluokkien osallisuuden esteistä ovat esimerkiksi sellaiset yhteiskunnalliset keskustelut ja digitaaliset kyselyt, joihin ei pääse mukaan ilman tarvittavia digitaitoja ja -välineitä.

Digitaaliset julkiset palvelut

On hyvä, että luonnoksessa todetaan tarve turvata myös ei-digitaaliset palvelut niille kansalaisille, joilla ei ole mahdollisuutta sähköiseen asiointiin. Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 280 000 senioria maassamme ei ole koskaan käyttänyt tietotekniikkaa ja noin 350 000 senioria ei ole käyttänyt internetiä kuukausiin.

Julkisia palveluita tarjoavien toimijoiden velvoite opastaa omien palveluiden käytössä tulee pitää vahvasti mukana palveluiden kehittämisessä. Digipalveluiden yhteyteen tulee aina rakentaa myös digituki.

Kyberturvallisuuden koulutus on erinomainen nosto Digikompassiin. Kybertaitojen mitaus on tärkeää ulottaa kaikenikäisille kansalaisille.

Helsingissä, toukokuun 11 päivänä 2022

Vanhustyön keskusliitto –
Centralförbundet för de gamlas väl ry

Anni Lausvaara
toiminnanjohtaja

Tiina Etelämäki
johtava asiantuntija